

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-768/16-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola, Mostek, okres Trutnov
Sídlo	544 75 Mostek 202
E-mail právnické osoby	zs.mostek@cbox.cz
IČ	75 017 415
Identifikátor	650 063 431
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslav Lebeda, ředitel školy
Zřizovatel	obec Mostek
Místa inspekční činnosti	544 75 Mostek 202 544 75 Mostek 207
Termín inspekční činnosti	8. 11. – 10. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů a akreditovaných vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola, Mostek, okres Trutnov (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny (dále ŠJ).

V době inspekční činnosti bylo v MŠ zapsáno 34 dětí. Předškolní vzdělávání se uskutečňuje ve dvou třídách, v jedné z nich je zapsáno sedm dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, ve druhé třídě je zapsáno pět dětí mladších tří let.

V devíti ročnících ZŠ rozdělených do sedmi tříd se vzdělávalo 85 žáků. Jedno oddělení ŠD měli možnost navštěvovat žáci prvního stupně.

Vzdělávání a školské služby jsou poskytovány ve dvou objektech s bezbariérovým přístupem.

Základní informace o činnosti školy jsou dostupné na webových stránkách www.skola.mostek.cz a ve vstupních prostorách obou školních budov.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy zpracoval koncepci rozvoje školy na období let 2013 až 2018. Vycházel z výsledků provedené SWOT analýzy z roku 2012. Strategický plán rozvoje školy pravidelně vyhodnocuje ve všech důležitých oblastech pedagogických procesů a v oblasti řízení školy. Následně stanovuje vize a cíle pro další období. Cíle a podmínky k realizaci koncepčních záměrů ředitel školy projednává se zřizovatelem. Ten svým konstruktivním přístupem podporuje realizaci vizí a strategie školy. Řízení školy je založené na demokratických principech. Vedení školy tvoří kromě ředitele školy jeho zástupce, vedoucí učitelka MŠ a vedoucí ŠJ. Při pravidelně svolávaných poradách vedení školy probíhá kontrola usnesení z minulého jednání, aktualizace plánu činnosti a určení zodpovědnosti za úkoly pro další období. Na zkvalitňování edukačního procesu se podílejí i metodické sdružení a dvě předmětové komise. Pravidla a mechanismy k organizování vzdělávání a přenos podnětů od všech aktérů výchovně vzdělávacího procesu jsou srozumitelná a všem přístupná. Plán kontrolní činnosti ředitele školy vychází z předchozích zjištění, z definovaných rizik a z hodnocení dosažených výsledků vzdělávání dětí a žáků. Vyhodnocována je i účinnost zaváděných opatření ke zlepšení stavu. Systém autoevaluace školy je promyšlený a stabilizovaný.

Škola aktivně spolupracuje s partnery, kteří účinně podporují optimální podmínky pro osobnostní rozvoj dětí a žáků. Přínosem zejména v oblasti environmentální výchovy je součinnost s místními firmami a organizacemi. Sdružení rodičů dětí a přátel školy pořádá pro děti a žáky mimoškolní akce a finančně je podporuje. Nově zahájila svoji činnost žakovská samospráva, jejíž zástupci ve spolupráci s ředitelem školy vytvářeli v době inspekční činnosti pravidla a vize součinnosti v aktuálním školním roce.

Školní vzdělávací programy (dále ŠVP), vycházející ze strategie a vizí školy, jsou v souladu s kurikulárními dokumenty. Aktuálně inovované dokumenty jsou srozumitelné pedagogům i zákonným zástupcům dětí a žáků. Ředitel školy přijal ve sledovaném období všechny zájemce o vzdělávání. O odkladech školní docházky rozhoduje ve správním řízení v souladu s platnými právními předpisy. Děti a žáci mají ve škole zajištěn rovný přístup ke vzdělávání a všem dalším nabízeným aktivitám.

Pedagogický sbor školy je složen ze 13 pedagogických pracovníků, včetně ředitele školy. V ZŠ vyučuje osm učitelů, dva z nich vykonávají na částečný pracovní poměr i práci

asistenta pedagoga. Odbornou kvalifikaci nesplňuje jedna vyučující, která studuje a předepsané vzdělání si doplňuje. V MŠ vyučují tři kvalifikované učitelky. S obsluhou dvouletých dětí jim pomáhá chůva. Zájmové vzdělávání v ŠD zajišťuje kvalifikovaná vychovatelka. Při výuce v ZŠ pomáhá školní asistent, který poskytuje podporu žákům ohroženým školním neúspěchem. Ředitel školy organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) dle zpracovaného plánu. V letošním školním roce je DVPP zaměřené na splnění kvalifikačních předpokladů a prohloubení odborné kvalifikace. Vzhledem k finančním možnostem školy je preferováno samostudium nebo vzdělávání dotované z projektů.

Škola má dostatek prostor pro realizaci všech ŠVP. V budově ZŠ je sedm kmenových tříd a osm odborných učeben. Třídy jsou vybavené funkčním žákovským nábytkem, učebními pomůckami a obrazovým materiálem. Ve dvou z nich jsou interaktivní tabule, v pěti dataprojektory. Oddělení ŠD pracuje ve třech místnostech účelně zařízených pro zájmové vzdělávání, umístěných v přízemí budovy ZŠ. V prostorách ŠD probíhá i dopolední výuka jedné třídy MŠ. Budova, ve které je umístěná druhá třída MŠ, se nachází v bezprostředním sousedství ZŠ. Třída MŠ je účelně vybavena četnými herními koutky pro námětové hry, učebními pomůckami, vhodnými hračkami a mnoha materiály pro rozvíjení praktických dovedností a estetické výchovy. K rozvoji počítačové gramotnosti mají děti k dispozici počítač. Pro pobyt dětí venku slouží školní zahrada s herními prvky pro rozvoj pohybových dovedností. Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání dětí a žáků.

K naplnění rozpočtu školy byly v uplynulém období použity finanční prostředky z více zdrojů. Vzhledem k nízkému počtu žáků v ZŠ nedosahoval objem dotací přidělených ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání potřebné výše. Vedení školy aktivně vyhledávalo další finanční zdroje. Škola se zapojila do rozvojových programů vyhlášených MŠMT, pomocí kterých došlo ke zvýšení počtu pedagogických pracovníků a vytvoření pracovních míst asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, zvýšení platů zaměstnanců, podpoře výuky dalšího cizího jazyka a logopedické prevence v MŠ. Prostřednictvím projektu Královéhradeckého kraje Škola na dotek bylo zakoupeno 12 notebooků. V rámci projektu financovaného z ESF Technika do škol byla vybavena školní dílna. V letošním školním roce se škola zapojila do dalších projektů financovaných MŠMT, jejichž finanční prostředky byly určeny na vytvoření pracovních míst chůva v MŠ a školní asistent v ZŠ. Zřizovatel školy zajišťoval ze svého rozpočtu finanční prostředky na provoz školy, dofinancoval nákup učebnic a učebních pomůcek a přispěl na úhradu mzdových výdajů. Příjmem z vlastní činnosti školy byla úplata za předškolní vzdělávání, poplatek za pobyt žáků v ŠD a tržby za stravné. Místní firma finančně podpořila činnost zájmového kroužku. Objem finančních prostředků, které se vedení školy podařilo zajistit, umožňoval naplňovat cíle ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Učitelky MŠ připravovaly vzdělávání v souladu se ŠVP. Vytvářely tematické celky, u kterých však v jedné třídě chyběla diferenciací dílčích cílů a očekávaných výstupů s ohledem na rozdílný věk vzdělávaných dětí. Úvodní i průběžná motivace většinou děti vhodně aktivizovala. Učitelky převážně využívaly pestré činnostní metody a formy práce, které zajišťovaly soustavný zájem dětí a byly podpořeny kvalitní materiální oporou výuky s účelným využíváním didaktických pomůcek, hraček i další techniky. Opakování a procvičování již získaných poznatků v průběhu řízených činností bylo systematické a vždy navazovalo na předchozí získané zkušenosti dětí. Hodnocení dětí učitelkami probíhalo průběžně. K sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení učitelky děti nevedly.

Během výuky se děti aktivně zapojovaly do činností s estetickým zaměřením. Do výtvarných a pracovních aktivit se zřetelně promítala jejich představivost a zručnost. Učitelky v obou třídách vytvářely v průběhu dne prostor pro rozvoj komunikativních dovedností a zvýšenou pozornost věnovaly prevenci řečových vad. Jednotlivé gramotnosti s výjimkou informační byly systematicky a dostatečně rozvíjeny. Součástí každodenních programů v obou třídách tvořily pravidelné pohybové aktivity. Učitelky vedly děti k aktivnímu procvičování jejich jemné motoriky. Prevence sociálně patologických jevů a environmentální výchova byly do vzdělávání začleňovány kontinuálně.

K dělení dětí do dvou tříd dochází v době od 8:30 do 11:00 hodin. V jedné třídě je zapsáno 27 dětí a do druhé třídy dochází sedm dětí. Kontrolou docházky dětí ve školním roce 2016/2017 bylo zjištěno, že při spojování obou tříd nedochází k překročení nejvyššího povoleného počtu dětí ve třídě. Organizace předškolního vzdělávání proto vyžaduje zlepšení. V režimu dne nebyla dodržena stanovená délka pobytu dětí venku.

Charakteristickým rysem vzdělávání žáků v ZŠ bylo střídání frontální práce vyučujícího s jedním ročníkem a samostatné práce žáků druhého ročníku. Učitelé méně zařazovali práci ve dvojicích nebo skupinovou. Žáci dostávali jednoznačné a srozumitelné pokyny, v případě potřeby jim učitelé poskytovali individuální podporu. Mezi jednotlivými vyučovacími hodinami byly značné rozdíly. Některé se vyznačovaly velmi dobrou organizací a aktivním přístupem žáků. Byly pedagogicky výborně zvládnuté. V části sledované výuky nebyl vyučovací čas vždy efektivně využit, rychlejší žáci neměli pokyny, jak postupovat po splnění zadaného úkolu, a svým chováním narušovali průběh výuky. Ve třídách prvního stupně nebyla k dispozici informační a komunikační technologie. Učitelé využívali k lepší názornosti a zpestření vzdělávacího procesu karty s matematickými příklady a pojmy a výrazy ze společenských věd, mapy a především pracovní sešity a pracovní listy, které většinou vytvářejí sami. V části hodin při samostatné práci pomáhaly žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) pedagogické asistentky a školní asistentka. V závěru části hospitovaných hodin učitelé stručně shrnuli, případně vyhodnotili práci žáků, příležitost k jejich sebereflexi nebo vrstevnickému hodnocení jim poskytovali ojediněle.

Při organizování zájmového vzdělávání měli žáci dostatek prostoru ke spontánním a zájmovým činnostem, byli podněcováni ke vzájemné komunikaci a spolupráci. Pestrá nabídka rozličných aktivit u nich rozvíjela zejména čtenářskou, přírodovědnou a sociální gramotnost. Vychovatelka poskytovala žákům okamžitou kvalitní zpětnou vazbu a motivovala je povzbuzením a kladným formativním hodnocením. V rámci provozu ŠD mají žáci možnost navštěvovat zájmové kroužky se sportovním, jazykovým, hudebním a výtvarným zaměřením.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v MŠ, kterých děti dosahovaly v průběhu inspekčních hospitací, byly celkově na velmi dobré úrovni. Učitelky pravidelně sledují individuální pokrok dětí ve vybraných kompetencích. Z dokumentace školy a ze sledované výchovně-vzdělávací činnosti nebylo zřejmé, jak se získanými informacemi dále pracují.

Účinná podpora rozvoje osobnosti dětí je zaměřena na zajištění jejich bezproblémového přechodu do ZŠ, vzhledem k menšímu počtu zapsaných dětí v druhé třídě je zajištěn individuální přístup učitelů ke každému dítěti. Na základě pedagogické diagnostiky učitelky vytvořily Plán pedagogické podpory prvního stupně pro dítě, které potřebuje individuální péči.

Vzdělávací program MŠ je vhodně doplňován o exkurze, výlety, kulturní akce a ekologické aktivity. Škola dále nabízí dětem logopedickou prevenci.

Výchovným poradenstvím i prevencí sociálně patologických jevů se zabývá ředitel školy. Zřídil školské poradenské pracoviště a vytvořil velmi přehledný evidenční a informační systém zabývající se žáky se SVP i žáky s výchovnými problémy. V souladu se zákonným předpisem zřídil funkční školní poradenské pracoviště. Při vzdělávání žáků se SVP škola respektuje doporučení školských poradenských zařízení. Prevence sociálně patologických jevů se řídí každoročně aktualizovaným školním preventivním programem. Základním kamenem školní prevence je zapojování žáků do široké škály aktivit organizovaných školou, které vedou žáky ke smysluplnému trávení volného času a ke zdravému životnímu stylu. Patří mezi ně kroužky, zájmové útvary, činnost žakovské knihovny, školní soutěže, plavecké a branné kurzy a mimoškolní vzdělávací akce.

Vzdělávací výsledky žáků a informace o jejich chování učitelé průběžně zaznamenávají do notýsků a žakovských knížek. Ke klasifikaci znalostí žáků využívají vlastní ročníkové srovnávací testy. Hodnocení prospěchu i chování a vzájemnému sdílení informací se věnují průběžně a systematicky. Při zjištění školní neúspěšnosti nebo zhoršení prospěchu přijímají okamžitá opatření. Díky tomu je neúspěšnost žáků ve vzdělávání minimální. Škola dlouhodobě využívá k externímu hodnocení práce jeden z dostupných komerčních testovacích modulů, s jeho výsledky dále pracuje. Talentovaní žáci školy se pravidelně a s dobrými výsledky zúčastňují vědomostních a sportovních soutěží v regionu, s učiteli se na ně cíleně a pravidelně připravují. Dosažené vzdělávací výsledky i úspěchy v soutěžích škola prezentuje a zveřejňuje a vytváří tak přirozenou motivaci pro ostatní žáky.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekce došlo k velmi výraznému poklesu počtu vzdělávaných žáků v souvislosti se značným úbytkem pracovních příležitostí a odlivu obyvatelstva ze spádové oblasti školy.
- V letošním školním roce se škola zapojila do dalších projektů financovaných MŠMT, jejichž finanční prostředky byly určeny na vytvoření pracovních míst chůva v mateřské škole a školní asistent v základní škole.
- Postupně docházelo k inovaci učebních pomůcek a nově byly vybaveny školní dílny.

Silné stránky

- Učitelky mateřské školy systematicky připravují děti na zahájení povinné školní docházky, a tím usnadňují jejich adaptaci na vstup do základní školy.
- Dlouhodobým externím testováním škola získává relevantní informace o výsledcích vzdělávání žáků.
- Osobnostní rozvoj žáků je podporován pestrou škálou nabízených aktivit, projektů a pravidelných činností přístupným všem žákům.

Slabé stránky

- V mateřské škole nebyly v průběhu výuky využívány počítače k rozvoji počítačové gramotnosti dětí a v denním režimu nebyl zajištěn dvouhodinový pobyt dětí venku.

- Při plánování integrovaných bloků nebyly stanoveny dílčí vzdělávací cíle s ohledem na vzdělávací pokrok každého dítěte a při realizaci vzdělávání nebyly zohledňovány jejich individuální potřeby.
- Při výuce spojených ročníků spočívala edukační strategie pouze ve střídání řízeného rozhovoru a frontálního vedení vzdělávacího procesu se samostatnou prací žáků jednoho ročníku.
- Ve třídách prvního stupně není k dispozici počítač ani jiná didaktická technika.
- Vyučující v malé míře poskytují dětem a žákům prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení.
- Ve školní družině nejsou identifikováni žáci, kteří mají speciální vzdělávací potřeby.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Upravit denní režim v mateřské škole tak, aby byl zajištěn dvouhodinový pobyt dětí venku.
- Vést děti a žáky důsledně k hodnocení a sebehodnocení.
- Více využívat počítačovou techniku pro rozvoj počítačové gramotnosti dětí a žáků.
- Získané informace o dětech a žácích průkazně využívat pro jejich další individuální vzdělávání.
- Při vzdělávání žáků zařazovat pestřejší metody a formy práce a zvyšovat efektivitu edukačního procesu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Mostek s účinností od 1. 1. 2003 ze dne 4. 9. 2002, včetně dodatků č. 1, 2 a 3
2. Rozhodnutí MŠMT, čj. MSMT-10117/2015-2, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 5. 2015 ze dne 13. 4. 2015
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, čj. KUKHK-12978/SM/2016-4, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2016 ze dne 26. 4. 2016
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 10. 2016
5. Jmenování na pracovní místo ředitele školy s účinností od 1. 8. 2012 na období šesti let do 31. 7. 2018 ze dne 4. 6. 2012
6. Kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání, výpisy z rejstříku trestů a ověření zdravotní způsobilosti pedagogických pracovníků zaměstnaných ve škole ve školním roce 2016/2017
7. Udělení výjimky z počtu dětí ve třídě MŠ na dobu neurčitou ze dne 26. srpna 2013
8. Osvědčení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2015/2016
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2016/2017

10. Školní řády MŠ a ZŠ platné ve školním roce 2016/2017
11. Vnitřní řády ŠD a ŠJ platné ve školním roce 2016/2017
12. Provozní řády odborných učeben platné ve školním roce 2016/2017
13. Třídní knihy MŠ vedené ve školním roce 2016/2017
14. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
15. Knihy úrazů ZŠ a MŠ vedené ve školním roce 2016/2017
16. Traumatologický plán platný ve školním roce 2016/2017
17. Protokoly o odborné technické kontrole tělocvičného náradí a zařízení dětského hřiště provozovaného ZŠ a MŠ a tělocvičny ze dne 8. 6. 2016
18. Úprava rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání pro rok 2015
19. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům přímo ze státního rozpočtu v letech 2013, 2014 a 2015
20. Účtový rozvrh platný v roce 2015
21. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2015
22. Hlavní kniha účetnictví za rok 2015
23. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2016/2017
24. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2016/2017
25. Doklady o rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu a žáků k základnímu vzdělávání ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
26. Školní matrika vedená ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
27. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
28. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD vedené ve školním roce 2016/2017
29. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2016/2017
30. Hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 2015/2016
31. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
32. Třídní knihy ZŠ vedené ve školním roce 2016/2017
33. Preventivní program pro školní rok 2016/2017
34. Individuální vzdělávací plány platné ve školním roce 2016/2017
35. Plán práce výchovného poradce ve školním roce 2016/2017
36. Koncepce rozvoje školy na období 2013 – 2018
37. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání platná ve školním roce 2016/2017
38. Doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2016/2017
39. Zápisy z jednání pedagogických rad a provozních porad v MŠ ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
40. Školní matrika dětí MŠ vedená formou evidenčních listů ve školním roce 2016/2017
41. Záznamy o dětech vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
42. Docházka dětí vedená ve školním roce 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

M. Bělková v. r.

Mgr. Martin Bartoš, školní inspektor

Bartoš v. r.

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

Bartošová v. r.

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

Jiránková v. r.

V Hradci Králové 2. 12. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Lebeda, ředitel školy

Mgr. Miroslav Lebeda v. r.

V Mostku 8. 12. 2016

